

Vastaanottaja:

Tampereen kaupunki
Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto

***Tampereen seudun työllisyysalueen vuoden 2027
talousarvioesitysluonnos ja lausuntopyyntö
(TRE:3272/02.02.01/2026)***

Johdanto

Tampereen seudun työllisyysalueen elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto pyytää yhteistoiminta-alueen kunnilta lausuntoa vuoden 2027 talousarvioesitysluonnoksesta, maksuosuusarvioista sekä osittaiseen aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirtymisestä.

Vuoden 2026 vuosisuunnitelmaan sisältyi selvitys aiheuttamisperiaatteen käyttöönotosta kuntien maksuosuuksien laskutuksessa. Yhteistoimintasopimuksessa on määritelty ne kriteerit, joiden perusteella aiheuttamisperusteiseen laskutukseen voidaan siirtyä. Työllisyysalueen kunnat ovat aiemmissa lausunnoissaan pitäneet aiheuttamisperiaatteen käyttöönoton edistämistä tärkeänä.

Valmistelun yhteydessä on selvitetty aiheuttamisperusteisen laskutuksen toteuttamisen edellytyksiä. Selvityksen perusteella esitetään, että vuoden 2027 laskutuksessa työvoimaviranomaisen myöntämien tukien ja korvausten kustannukset kohdennetaan kuntakohtaisten toteumien perusteella. Tällaisia tukia ja korvauksia ovat palkkatuki, yli 55-vuotiaiden työllistämistuki, starttiraha, harkinnanvarainen kulukorvaus, matka- ja yöpymiskustannusten korvaus sekä työolosuhteiden järjestelytuki.

Kuntakohtainen kohdennus perustuisi tuen tai korvauksen saajan taikka tuella työllistetyn henkilön kotikuntaan. Muut työllisyysalueen kustannukset kohdennettaisiin edelleen voimassa olevan kustannustenjakomallin mukaisesti siten, että 50 prosenttia kustannuksista jaetaan laajan työttömyyden perusteella ja 50 prosenttia työikäisen väestön määrän perusteella.

Työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvioesitysluonnoksesta pyydetään kuntien lausunnot 21.8.2026 mennessä.

Lausunto

Lempäälän kunta pitää vuoden 2027 talousarvioluonnosta oikeansuuntaisena. Lempäälän kunta pitää myönteisenä, että Tampereen seudun työllisyysalueella on selvitetty aiheuttamisperiaatteen käyttöönottoa, jota useat työllisyysalueen kunnat olivat edellisissä lausunnoissaan ehdottaneet. Kunta myös kannattaa esitystä osittaiseen aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirtymisestä.

Lempäälän kunta toteaa kuitenkin, että valtaosa työllisyysalueen kustannuksista kohdennetaan edelleen laskennallisten jakotekijöiden perusteella. Kunta pitää suositeltavana, että aiheuttamisperusteisen laskutuksen kehittämistä jatketaan edelleen myös tulevana vuosina yhteistoimintasopimuksen kriteerit huomioiden.

Lempäälän kunta pitää positiivisena, että vuoden 2027 talousarvioluonnoksen perusteella kunnan arvioitu maksuosuus pienenee vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Vuoden 2027 maksuosuusarvion mukaan Lempäälän kunnan osuus Tampereen seudun työllisyysalueen kustannuksista on 2 939 978 euroa (osuus kustannuksista 4,14 %). Kunta pitää kehitystä oikeansuuntaisena, mutta katsoo, että työllisyysalueen maksuosuuksien tulisi vähentyä nykyistä merkittävämmän, sillä kuntatalouteen kohdistuu edelleen huomattavia paineita. Kuntien taloudellista tilannetta kuormittavat erityisesti kasvavat työllisyysenhoidon kustannukset sekä työttömyysturvan rahoitukseen liittyvät kuntaosuudet.

Talousarvion jatkovalmistelussa tulisi huomioida tarkemmin kuntien mahdollisuuksia arvioida kustannusten muodostumista. Tätä tukisi nykyistä tarkempi kustannusten erittely ja laskentaperusteiden avaaminen. Lempäälän kunta pitää tärkeänä, että kunnille tuotetaan jatkossakin selkeää tietoa kustannusten kohdentumisesta, työvoimaviranomaisen myöntämistä tuista ja korvauksista sekä niiden vaikutuksista kuntien maksuosuuksiin.

Lempäälän kunta pyytää lisäksi tarkentamaan talousarvioluonnoksen kirjausta, jossa keskeinen muutos kohdistuu kolmannen sektorin tukien kehittämiseen kaupungin yleisen toimialan puolella ja tämän perusteella työllisyysalueelta maksettavien palkkatukien painotusta vähennetään. Kyseiseen kirjaukseen liittyen Lempäälän kunta päättelee, että tällä muutoksella tarkoitetaan nimenomaan välityömarkkinoille suunnattua rahoitusta. Esityksessä ei kuitenkaan mainita, milloin tuen määrä vahvistetaan ja kohdennetaan kunnille, sekä onko tuki yleiskatteellista vai suunnattu ainoastaan välityömarkkinoiden käyttöön.

Lempäälän kunta pitää tärkeänä, että yhteistoiminta-alueen kunnille viestitään ennakoivasti lainsäädäntö- ja viranomaismuutoksista sekä niiden taloudellisista ja toiminnallisista vaikutuksista. Erityisesti valtionhallinnon suunnittelemat säästöt ja muutokset, kuten KEHA-keskuksen kaavailemat työvoimaviranomaisille suunnattujen

tukipalveluiden lakkautukset (oikeudellinen tuki, osaamisen kehittäminen ja monialaisen palvelun tuki). Kun kyseiset KEHA-keskuksen tukimuodot poistuvat, riski työllisyysalueen omien henkilöstöresurssien lisääntyneestä kasvusta kasvaa. Koska henkilöstö- ja yleiskustannukset jaetaan kuntien kesken kustannustenjakomallin mukaisesti, näillä muutoksilla on suora vaikutus kuntien maksuosuuksiin.

Lempäälän kunta esittää, että työllisyysalueella jatketaan aiheuttamisperiaatteen käyttöönoton edistämistä, panostetaan kustannusten läpinäkyvyyteen ja sopeuttamiseen sekä toiminnan tehostamiseen.

Lempäälässä 20.8.2026

Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta
Lempäälän kunta

Yhteyshenkilö:
Seija Soininen
Työllisyys- ja kotoutumispäällikkö
Lempäälän kunta